

Kaj namerava učiteljstvo s poučevanjem v naravi?

Pisec učitelj Milan Vrščič (Slov. Bistrica).

Tekom lanskega šolskega leta je bilo osobito v mariborskem političnem okraju pogostoma opazovati, da je prirejalo učiteljstvo z učenci nekake izprehode na polja in travnike, v gozdove ali pa h kakim razvalinam, tovarnam, železnicam itd.; marsikdo je ugibal, kaj neki to pomeni, da vodi ta ali oni učitelj svoje učence zunaj okrog, dočim drugi vestno poučujejo v šoli.

A tako si tega ne smemo tolmačiti; tudi oni zunaj šole vrši svojo dolžnost in to še razmeroma v večji meri, kakor njegovi tovariši, ki imajo svoje učence v šolskih klopih. To je namreč poučevanje na prostem, ki je mnogo težavnejše, a tudi koristnejše od onega, ki se vrši v slabem vzduhu med štirimi stenami.

V drugih deželah je že dokaj uvedeno in je prepričanje o veliki važnosti poučevanja v naravi že vsestransko prodrla.

Prvi poskusi, ki so se vršili na nekaterih šolah mariborskega okraja pod vodstvom okrajnega šolskega nadzornika, so se izredno posrečili; učenci so sledili z napeto pozornostjo učiteljevemu predavanju ter so na vsa vprašanja izredno dobro odgovarjali.

Le na ta način pa se bo tudi ugodilo upravičeni želji, naj se bavi šola v večji meri s kmetijskim poukom; iz knjig se vsega ne moremo naučiti, zato pa le kolikor mogoče ven z učenci v pravo naravo. Pa tudi šolski vrt bi naj bil pri vsaki šoli vzorno urejen, ker tudi ta služi učiteljstvu v omenjeno svrhu.

Vsak mladolinjuba bo torej z veseljem pozdravil odredbo okrajnega šolskega sveta, vsled katere se bode uvedel odslej tak pouk redno na vseh šolah mariborskega, slovenjebistriškega in šentlenskega okraja. Nadejati se je, da se bodo i v drugih okrajih zelene Štajerske uverili o veliki vrednosti pouka v naravi ter prav kmalo sledili navedenim okrajem v tej stroki.

Dotični odlok, ki je izšel v uradnem listu mariborskega okrajnega glavarstva, se glasi:

Par. 76. stalnega šolskega in učnega reda določuje v zadnjem odstavku sledeče:

„Kolikorkrat pripuščajo razmere, naj se z učenci priredijo poučni, učni smoter pospešujoči izleti.“

Važnost te določbe je v pedagoškem, didaktičnem in higijeniškem oziru tako jasna, da se je okrajnemu šolskemu svetu zazdelo, načrtoma osnuti v tem šolskem okraju uvedbo takih izletov, poučevanja v naravi.

Ker pa je ta pouk velikemu delu prebivalstva novost, koja se mnogokod prav ne razumeva in od mnogih tudi ne odobrava, naprosijo se občinska predstojništva in krajni šolski sveti, da poučno in pojasnjujoče vplivajo na prebivalstvo. Takšen izlet ni učitelju sprehoden, tudi ne olajšava njegovega dela, temveč je nasprotno napornejše delo nego pouk v šolski sobi, in je popolnoma neopravičena misel, da prirejajo učitelji takšne šolske izlete v svojo priležnost. S tem izvršujejo le svojo dolžnost in skazujejo svojim učencem veliko dobroto. Kajti najboljši pouk je oni, ki temelji na nazornosti.

Če torej hočejo stariši, da se njihovi otroci čim največ in čim najboljše uče, morajo torej z veseljem pozdraviti uvedbo poučevanja v naravi, nikakor pa ne smejo ovirati ga.

Posebno se mora povdariti, da teh šolskih izletov ni zamenjavati s takozvanimi majnikovimi izleti, ki se prirejajo zgolj v odpočitek. Šolski sprehodi so marveč odmenjeni resnemu delu, so istakto pouk, kakor oni v šolski sobi; zagradelji bi bilo vsako motenje teh sprehodov prekršek zakona, kojega, kakor je znano, strogo kaznuje kazensko sodišče.

Da se torej to poučevanje v naravi, ki se bode sedaj uvedlo po vseh šolah v okraju, more vršiti brez vsakega motenja, naprosijo se občinska predstojništva in krajni šolski sveti prebivalstvu v prilog, da poučno vplivajo na isto in tako pospešujejo navedeni pouk.

Državni zbor.

Finančni minister dr. Korytowski je predložil državni proračun za l. 1908 ter ob tej priliki imel velik govor. Naznanil je posebno veselo novico, da je bilo l. 1906 okroglo 146 milijonov kron prebitka. V proračunu za prihodnje leto je zvišan tudi zaklad za izboljšanje kmetijskih zemljišč. Korytowski je izbo- ren finančni minister, zraven pa je tudi srečen, da vlada ravno v času, ko je v Avstrijo prišlo izredno veliko denarja. Kakor se kaže, smo bili že na višku narodnogospodarske blaginje v sedanji dobi, in prihodnja leta bodo zopet slabša. Dobro državno gospodarstvo nam je zunaj pridobilo velik ugled, posebno pa gledajo ogrski državniki zavidljivo na nas.

V državnem zboru sme vsakdo govoriti v svojem jeziku. Da pa se govori zvedo tudi zunaj zbornice, treba jih je stenografirati (brzopisno zabiležiti). V to svrhu se je potegnil Slovenski klub, da dobi- mo v državno zbornico slovenskega stenografa in določen je za ta posel vladni komisar dr. Skaberne. Zadnji petek je že bil v državnem zboru navzoč, ker je bilo pričakovati, da bo poslanec Jaklič že prišel kot govornik na vrsto, ki je javil, da hoče govoriti le slovenski. To je uvedba, za katero si je katoliški Slovenski klub dobil velike zasluge.

Poslanci socialdemokratske stranke so vložili dva nujna predloga, v katerih se pritožujejo, da so živila postala tako draga, ter zahtevajo, da se od- pro meje proti Srbiji ter da se sme uvažati preko- morskno meso. Poslanci Slovenskega kluba so takoj določili dva govornika, da bosta vložila protest ce- lega kluba in bodo seveda vsi glasovali proti so- cialdemokratskemu predlogu.

V seji dne 12. t. m. je predstavil ministrski predsednik Beck svoje nove ministre. Somišljeniki novih ministrov so jih burno pozdravljali, socialde- mokraci in češki radikaleci so jih pa grdo psovali. Le počasi je postal mir, da se je začelo zborovati. Med drugim je bil sprejet predlog, s katerim se vladi naroča, naj hitro izdela zakonski načrt, da dobivajo družine k orožnim vajam odislih ubogih rezervistov in nadomestnih rezervistov podporo.

Politični ogled.

— Trgovinska pogodba s Srbijo. Kakor vse kaže, se bodo pogajanja za ugotovitev trgovinske pogodbe naše države s srbsko kraljevino zopet razbila. Pogoje Avstro-

Ogrske Srbije nikakor neče sprejeti. Avstrija ne dovoli živine iz Srbije v Avstro-Ogrsko in tudi ne prevozní promet srbske živine preko naše države. Avstro-Ogrska zahteva nadalje, da bi srbske kladnice nadzorovali avstrijski in ogrski živinozdravniki. Potemtakem bodo najbrž poga- janja brezuspešna.

Mala politična naznanila.

Dne 7. nov. V Črnogori so bili baje pri vo- litvi v skupščino veliki nemiri. Stranka so se obde- lovale z noži in puškami. — V ogrskem državnem zboru se naduti Ogrji nič ne ozirajo na narodnostno manjšino, katero tvorijo Hrvati, Slovaki, Rumuni in Nemoi.

Dne 8. nov. Listi poročajo, da v kratkem odstopi štajerski namestnik grof Clary. Kot njegov naslednik se imenuje sekcijski načelnik iz naučnega ministrstva grof Wickenburg. — Vlada namerava predložiti državnemu zboru postavo za obdačenje avtomobilov.

Dne 9. nov. V Ausse na Zg. Štajerskem je bilo veliko zborovanje katoličanov, na katerem so ogorčeno ugovarjali proti blaženju vere v socialde- mokratskem listu „Arbeiterwille.“ — Danes je obis- kala nemška cesarjeva dvojica angleški dvor.

Dne 10. nov. V Pragi so priredili sloven- ski in češki dijaki shod, na katerem so zahtevali slovensko vseučilišče v Ljubljani. — Novi sultan maroški skuša pridobiti zase Evropejce. Poslal je pisma evropskim zastopnikom v Maroku, katerih pa isti niso sprejeli. Stari sultan je obljubil, da bo ščitil Evropejce. — V Varšovi na Ruskem so zapri- več častnikov, ki so baje izdali vojaške tajnosti Av- striji. — Ruska дума se otvori dne 14. t. m. s pre- stolnim govorom.

Dne 11. nov. Danes je cesar zaprisegel no- vo imenovane ministre. — Cesar je imenoval za na- mestnika upokojenega brambovskega ministra La- tscherja podmaršala Georgi. Pravijo, da bo Georgi imenovan za domobranskega ministra.

Dne 12. nov. Italijanski visokošolci so na Dunaji demonstrirali in zahtevali italijansko vse- učilišče v Trstu. — Cesar se namerava v četrtek, če bo lepo vreme, peljati prvikrat po bolezni iz Senbruna v dvorni grad v mesto.

Razne novice.

* Osebnosti. Pri celjskem okrajnem glavarstvu je stopil v službo g. dr. Marko Ipavc. — Sodni oficijal Franc Cenc je prestavljen iz St. Pavla v Maribor.

* Iz finančne službe. Nadpaznik finančne straže Anton Fuchs je prestavljen iz Šmarja v Šoštanj.

* Imenovanje. Računski podčastnik F. Žolgar je imenovan za kanclista pri politični ekspozituri v Mozirju.

* Šole. Na Tezni pri Mariboru se ustanovi dvorazredna ljudska šola. Nastavljeni so za stalne učitelje, oziroma učiteljice: v Braslovčah tamošnja začasna učiteljica gđ. Berta Meglič; v St. Juriju v Slov. gor. tamošnja začasna učiteljica gđ. Irena Slemenšek; v St. Lenartu v Slov. gor. g. Anton Zabukošek iz Sv. Marjete ob Pesnici; v St. Martinu pri Vurberku tamošnja začasna učiteljica gđ. Ida Cokl; v Prihovi gđ. Božena Krek iz Stranice; v Zrečah gđ. Adela Fabiani od Sv. Duha v Ločah; na okoliški šoli v Vitanju gđ. Marija Lindtner iz Dobja. Za učiteljico ženskih ročnih del v Razborju je imenovana gđ. Vida Jurko.

nizdol, se obrnila v višino in se vila strmo v goro. V globokem molku, pri slabem svitu svetilnice, so ko- rakali rahlo vojaki, mož za možem, po ozki poti. Srce vseh je bilo burno. Če se jim ne posreči priti do širjega prostora predno zaslutijo roparji neljubi obisk — se ponovi lahko drama, ki se je odigrala pri prvem vходу. Nekaj dolgih minut so hodili po nevarni stezi.

Naredila je nenaden ovinek. Zasvetila se je luč in cev puške... Velik močan ropar je stal pred vhomom ter ga zamašil s svojim obširnim truplom.

Kdo je!? je vprašal grozeče, pa ni pričakal odgovora. Vojak je hitel z nasajenim bajonetom proti njemu. Ropar je pomeril. Že se je gibal petelin — pa predno je sprožil puško, ga je že prebodel ba- jonet...

Vojaki so hiteli preko mrtvega trupla v širi- no, kjer jih je stalo lahko dvajset v vrsti. Tu so si prižgali in stopali pogumno naprej.

Razširila se je jama — zasvetili so se kap- niki ob steni v bližini — a tam naprej — v višini, v sredini, — tam je vladala tmina, — tiho, — groza...

Pa kmalu je oživela tiho pokanja smrtno- nosnih strelcev — tmino je razsvetlil blesk pogub- nosnih bliskov. Vojaki so odgovarjali temu pozd- ru... Krik se je razlegal pod veličastnim obo- kom.

Grozen, vendar krasen prizor!

Bili so boj uničenja. Ne ropar, ne vojak ni poznal usmiljenja. Pri svetu vojaških bakelj in ple- menic so grmeli strelci, krogle so se odbijale od stopa. Veliki kapniki so se trgali, padali na bojev- niki. Pok strelcev je odmeval gromče iz stotero kotov.

Trikrat toliko je bilo vojakov kakor roparjev. Ali ti so poznali vsak kot, vsako votlino, vsako pot jame. Iz nedostopnih krajev, skritih za skalami so streljali na nasprotnike. Bili so spretni strelci.

Od nevidne roke zadeti so padali vojaki. Pre- moč je prisilila vendar roparje po ljutem boju, da so bežali v čolnu preko jezera.

Vojaki za njimi. Do pasu v vodi so gazili v dežju strelcev gosto blato. Jeza nad smrtjo toliko to- varišev je podžigala poveljnika in može. V vednem boju za vsako ped zemlje so se umaknili roparji že do strmega brega, ki tvori prehod v nižjo jamo. Upali so, da se rešijo po tej poti.

Mahoma so ugasnili svoje luči in zažgali ku- pe slame, ki so bili njih ležišča. V hipu je bil višji del jame zavrt v oblak črnega dima.

Za hip le so zastali vojaki v nenadni tmini, ter se dušili v nenadnem dimu. Tačas so plezali roparji urno preko strmega roba. Slama je zgorela s svetlim plamenom. Vojaki so hiteli gori. Pa ro- parjev ni bilo več, kakor senca sta izginila ravno poslednja dva v tmini.

Iz tmine pa je zabliskalo — par vojakov, ki so se nagibali čez rob, je padlo. Strel za strelom je prihajal iz te tmine, in vojak za vojakom je pa- dal...

Vojaki so se umikali — se skrivali za kap- niki ob steni. Ne oziraje se na nevarnost je pre- motril hrabri poveljnik položaj.

Deset roparjev je stalo na plošči pod robom — morda dvajset jih je splezalo iz dolenje jame po tako visoki steni, da so streljali naravnost na vo- jake. V svitu bakelj so bili vojaki v tmino zavrtim roparjem zanesljiv cilj.

Poveljnik je ukazal vojakom ugasniti baklje. Nato je izbral dvajset boljših strelcev in jih potak-

nil v zaseke skalovja nad brezdom. Drugim je pa ukazal plaziti se tiho do roba, s pripravljenimi puš- kami in lestvicami.

Ko je bil vsakdo na svojem mestu, je vrgel sam poveljnik plamenico med roparje na plošči. Bliskoma je razsvetlil može, ki so se skrivali po steni nad brezdom.

V istem hipu je zagrmelo na poveljnikovo po- velje. Dvajset strelcev je zabliskalo. Mrtvi ali ran-jeni so popadali roparji raz steno v globoko, temno dno. Njih poslednji grozni krik je odmeval strašno od visokega skalnatega oboka, je budil temno, tiho jezero...

V istem hipu pa so se že spuščali neustra- šeni vojaki s hrabrim poveljnikom v dolenjo jamo. Po treh lestvah so hiteli. Roparji v nižini so jim sprejemali s strelci, z divjo kletvijo. Lestva se je pretregala. Vojaki so izginili v tmini.

Ostali pa so planili še z večjo jezo na pov- zročitelje tolike nesreče. Boj, klanje, se je nadalje- valo po prostorni dolnji jami, odmevajoč po ozkih hodnikih...

Pa polovica roparjev je ležala mrtva, nekaj jih je bilo ranjenih, drugim je pošlo streljivo. Dva- najst mož so polovili in zvezali.

Poveljnik je pregledoval jamo. Vreča žita, za- voji sukna, zaloge živeža in blaga, ki so pričale o veselem življenju roparjev, ga niso zanimale.

Nekaj drugega je iskal priletni mož z rosnim čelom. Tudi vojaki so hodili po hodnikih, med kap- niki — so izpraševali ujete tolovaje. Pa ti so zrlí v tla, so grizli konce brk in zvijali roke v tesnih vezeh.

Krik groze je klical vojake k poveljniku. Stal je ob koncu hodnika, ki vodi skozi ozko luknjo na

* **Volitve v okrajni zastop mariborski.** V dopisu o teh volitvah se je nam krivo poročalo o sestanku v Lembahu, da sta bila tudi na njem g. deželni odbornik Robič in g. dr. Rozina. Mi lojalno popravimo to vest, ker se je ta pomota zapisala po krivih zaključkih in dajemo v javnosti tema gospodoma tem rajši zadoščenje, ker nas veseli, da se izogibata sestankov Narodne stranke, ki je imela skrito svoje malo zborovanje o tej zadevi, na katerem se je sklenilo rovati proti poslancu Pišek, kakor smo osvetili v dopisu.

* **Na vseavstrijski katoliški shod gresta iz Maribora g. stolni dekan dr. Ivan Mlakar in g. bogoslovni profesor dr. Hohnjec.**

* **Nadučitelj Brinar** je na glavnem zborovanju Narodne stranke v Celju poročal o šolskem vprašanju. Pri tem se je hudo zaganjal v našo duhovščino. „Narodni List“ — torej avtentični vir — poroča o tem: „Narodna stranka ne zahteva nič več, kakor da se strogo izvaja ta zakon (namreč državni šolski zakon), nikdar ne bo pripustila, da bi imela duhovščina po krivici še večji upliv na šolo, kakor ga ima danes. Hujskanje proti šoli in učiteljstvu je duhovščini dandanes vsakdanji kruh.“ G. Brinar, vi si upate trditi, da je naši duhovščini hujskanje proti šoli in učiteljstvu vsakdanji kruh! To je pa vendar že več nego preveč. Zoper tako grdo in neosnovano obrekovanje in pavšalno sumničenje vsega slovenskega štajerskega duhovništva odločno protestiramo! Tega niste govorili kot učitelj, ampak kot strasten političen nasprotnik. In zato se ne čudite, da kot tak tudi dobite odločen odgovor. Predno še ste vi bili na svetu, in predno je še sploh bilo kaj moderne, liberalnega učiteljstva, so že slovenski duhovniki s tisto vestno in sveto skrbjo, ki jo je katoliška cerkev že od nekdaj, ko se nikdo drug ni brigal za šolo, posvečevala poduku in izobrazbi mladstva, pridno delovali v šoli, ustanavljali šole in pri-nasili za izobraževanje mladine velikanske žrtve, bodisi duševne, bodisi denarne. Marsikateri izmed fistih, ki dandanašnji marširajo v prvih vrstah Narodne, veri in duhovnikom sovražne stranke, bi se še danes po pašniku, kamor tudi po svojem obnašanju spada, podil za svinjami in drugo živino, da mu ni prišla na pomoč ljudomilost in požrtvovalnost naše duhovščine. Sicer pa taki ali enaki izbruh politične strasti ne bodo slovenskega duhovništva niti za las premaknili s tistega stališča, na katerem je in na katerem mu njegova vest velevala ostati, da namreč ima pri odgoji mladine Cerkev gotovo veliko več govornikov, kakor liberalno, v jarem Narodne stranke uklenjeno učiteljstvo. Pot, po kateri hodi naša duhovščina v šolskem vprašanju, torej ni po krivici, gospodine Brinar, temveč pot pravice, zaječene nam po božjih, naravnih in tudi državnih zakonih. In kaj naj porečemo k temu, da je nadučitelj Brinar se tudi potrudil doseči teatraličen, šolski stvari zelo škodljiv efekt ter je z vprašanjem: „Kaj zasluži narodni voditelj, kateri ljudstvu pripoveduje, da učitelji ljudstvu kazni za šolske zamude narekujejo“, po poročilu „Domovine“ pri poslušalcih vzbudil burne klice: „Pasji bič!“ Mi svarimo gospode učitelje pred tako strankarsko zaslepljenostjo ter jih v imenu dobre šolske stvari prosimo, naj si vendar sami ne pletejo tistega biča, ki preti švig-niti po predznih in oholih liberalnih glavah, in ta bič je — ljudska nevolja.

* **General Vekoslav Kukovec**, ki je po prvem letu svojega poslovanja dobil prvo zvezdo ter ima upanje, da bo enkrat mogoče tudi prišel na konja in dobil ostroge, je na glavnem zboru Narodne stranke zopet slovesno zatrjeval, da ni proti veri in cerkvi. Ker se smatra za voditelja slovenskega naroda, je najbrž tudi v mislih imel vero in cerkev tega naroda — katoliško vero. Njegovo izpoved vzame na znanje. V njegov prid pa ga svarimo, če hoče ostati mož beseda, naj Vekoslava II., to je urednika Spindlerja, pošteno zgrabi za ušesa, da ne bo več v „Narodnem Listu“ priobčil tako skrajno lažnjivih ter katoliško cerkev in katoliško duhovništvo tako grdo in brezstidno sramotečih člankov, kakor „Vera ljubezni v srednjem veku.“ Sicer pa mu obljubujemo, da bomo kot dobri varuhi skrbno spremljali njegove besede in njegova dejanja, da se ne bi pregrešil „proti veri in cerkvi.“

* **G. ravnatelj Jošt** nam pošilja sledeči popravek: „P. n. uredništvo „Slovenskega Gospodar-“

prosto polje. Vojaki so hiteli tja — se stresli — in jokali.

Trupla njih tovarišev so ležala nakopičena na eni strani — na drugi njih odrezane glave. Grozen duh se je širil od oblatenih, krvavih trupel — skalovje v krogu je pordelo krvi, po jamicah so se stale strjene mlake.

S težavo je ubranil poveljnik vojakom, da niso raztrgali roparjev na kose.

In ko so jih privedli očrnjene dima, povaljane, krvave, bolj zverini kakor človeku podobne izjame, je planila čakajoča množica s kamni in koli nad nje. Kup cunj in krvi so pripeljali v Foix.

Cez tri mesece so jih obglavili —

Tako pripoveduje moj vodnik — se zamisli in vzdihne:

Bodi jim večni Bog tudi milostljiv! Skesali so se pred smrtjo, prosili ljudstvo odpuščanja! — Tako naj jim odpusti Bog, — kakor smo jim odpustili mi!

ja“, Maribor. Sklicuje se na par. 19 tiskovnega zakona, prosim, da priobčite glede na notico „G. ravnatelj Jošt“, priobčeno v št. 51. „Slovenskega Gospodarja“ od 31. t. m. pod rubriko „Razne novice“ v zakonitem roku naslednji popravek: Ni res, da sloni moje postopanje in pa snovanje na politični stranki „Narodnega Lista.“ Res pa je, da se trudim že od nekdaj delovati v splošni napredek na združnem polju brez razlike na stan in politične liste ali stranke. Ni res, da sem se odrežal, če so zahtevali po nekod v odbor novega denarnega podjetja svojega župnika: Brez črnih bomo že opravili. Res pa je, da pri snovalnih zborovanjih zadržim takih besed nikdar nisem rabil. Ni res, da delam pri snovanju denarnih zavodov iz strankarskega namena in ni res, da je to dognano. Res pa je, da v teku dolge vrste let nisem snoval nikakih strankarskih zadržev. S spoštovanjem: Franjo Jošt.“

Tako torej popravek g. Jošt! Iskati bo le treba med našimi zavédnimi naročniki človeka, ki bo temu popravku verjel! G. Jošt, vsi vaši ožji pristasi: dr. Kukovec, dr. Štoker e tutti quanti vam naj v obraz povedo, da v popravku ne govorite resnice. Zakaj ste ustanovili posojilnice v onih krajih, kjer je že obstala prej posojilnica ustanovljena od Kmečke zveze? Zakaj se je začela nečedna gonja zoper večino načelstva pri posojilnici v Poljčanah, ki ni hotela pri vaši zvezi ostati? Ko ste videli, da je celo načelstvo — izvzemši liberalnega učitelja — proti vaši Zvezi, ste dali nadzorstvu, ki je bilo liberalno, navodilo, da odstavi načelstvo. Ali se je že kaj takega zgodilo v slovenskem združništvu? Kakšni so vzroki za ta korak nadzorstva? Ali se to pravi delovati v splošni napredek združništva?

Vemo sicer dobro, kaj žene gospoda Jošta k tem popravkom. To je znani poziv v koroškem „Miru“, ki hoče vedeti, kako je z Joštovim liberalizmom. G. Jošt, znano je, da si ne upate stopiti v časnikih pred slovensko občinstvo in povedati tega, s čemur se radi bahate v zasebnih družbah po Celju, da ste namreč odločen pristal liberalne Narodne stranke. Ali nam boste poslali tudi popravek, če trdimo, da z velikimi denarnimi žrtvami podpirate delovanje bogatajca Spindlerja, s tem da podpirate njegov „Narodni List“?

Vi in vaši uslužbenci ste že trdili, da se pri združah tudi brez „črnih“ opravi. Vi si upate poslati nam popravek, ki je lepo zaviti, prav po ovinkih! Trdite namreč, da takih besed niste rabili na snovalnih zborovanjih. No, tega znabiti res niste govorili na snovalnih zborovanjih, lepše bi pa na vsak način bilo, če bi si upali popraviti, da kaj takega sploh niste govorili. Potem vam bomo postregli s par slučajji iz Istre. Kaj ne, kako daleč gre naš dobri nos?

Ali ste že naročili svojim revizorjem in drugim uradnikom, naj pri snovanju posojilnic ne hujskajo ljudi zoper duhovne, češ, da se jih ne sme sprejemati kot ude ali pa vsaj ne dati jim po več deležev! Da se to godi, vam je znano!

Pošiljajte nam veliko popravkov, pa boste še marsikaj zvedeli! Informacije naše so dobre, a liberalen združar boste ostali vendar-le! Kakor že gori rečeno, vam bomo postregli v prihodnje še s par slučajji, iz katerih se bo razvidelo, da popravljate resnico v neresnico. Malo več poguma v strankarskem prepričanju bi pa vendar morali imeti, zlasti, če ste mislili postati ravnatelj ljubljanske Hribar-Lenarčičeve Zveze slovenskih združ! Kaj bi rekli Lenarčič, Hribar in dr. Zerjav, če si niti v Ljubljani ne bi upali priznati, da ste liberalci z dušo in telesom. Sedaj jim je menda prav, da se niste mogli vglahati! Če še kaj mislite priti v Ljubljano, ne pošiljajte v svet popravkov, iz kojih odseva le strah pred koroškimi duhovni! Ako pa mislite ostati v Celju, vam pa nihče ne bo zameril ovinkarskega dela.

* **Naročnikom „Mladoslavca.“** Na razna vprašanja odgovarjamo, da dotični, ki so list prejeli, morajo list plačati, če ga tudi niso naročili. Najboljše je hitro plačati, predno dobi celo stvar odvetnik v roke.

* **Tržne vesti.** Na tržiščih vlada vedno ista tišina, ni življenja. Tendencia jako krepka, jako skromne ponudbe dvigajo itak visoke cene, ki plašijo kupčijo, da si ne upa seči po blagu. Promet je tedaj jako neznan in počasen, ker ga ovirajo tudi prevozne težkoče, pomanjkanje vagonov. Kakor se glase poročila, je položaj na Ogrskem precej neugoden. Toplo, suho vreme je oviralo prej poljedelsko delo, kmetovalci niso mogli vsled suše orati in spraviti zime v zemljo, sedaj pa naenkrat je nastopil mraz, ki vsaki večer pobeli polja. Ta položaj bo tudi največ kriv, da so naša tržišča danes tako stalna in da je šla cena za toliko navzgor. Današnja draginja je postala opasna za konzum, pa tudi za malega poljedelca. Vpoštevati je treba le draginjo otrobov, koruze, sena. Nova koruza stane danes že čez 7.30 v Budimpešti. Tudi svetovna tržišča so precej napeta ter jih ne omaja veliki izvoz Severne Amerike. Amerikanci so zadnji čas spravili veliko pšenice na trg. Prede jim za denar in vsled tega so prišli z blagom na svetlo. Amerikanci sedaj prodajajo kar imajo, v prvi vrsti seveda evropske papirje. Dokaz temu je, da je angleška banka dvignila obrestno mero za 7%, katere višine ni imela skozi 30 let. Angleški je sledila francoska in nem-

ška banka. Ali bo sledila tudi Avstro-ogrška banka svojim tovarišicam, bomo slišali danes ali jutri. Na Ogrskem vlada veliko pomanjkanje denarja, ker se je avstrijski kapital umaknil. — Pšenici je promet jako neznan, ponudbe skromne, pa tudi kupcev ni. Tendencia stalna. Tekom tedna si je pridobila pšenica 20 v. Tu pa tam je seveda cena za nekaj odnehala, ali v splošnem je vendarle višja. — Cena rži je jako visoka. — Oves: 8.35 do 9.20 glede na kvaliteto. Konzum sicer ne posega živahno po blagu, vsekakor pa so cene jako stalne. — Draginja drugega zrnja je pomogla seveda tudi turšici do precej visoke cene, akoravno se je turšice veliko in lepe pridelalo. — Zopet višje cene pšenice so prisilile mlinarje, da so dvignili cene tudi svojim izdelkom, seveda posledica ni zostala. Ze preje se je konzum omejeval na najpotrebnejše, in danes se še bolj boji moke. Kupčija z moko je tedaj jako slaba. Ržena moka živa vedno enako živahno zanimanje, promet živahen, cena zategadelj visoka, kakor omenjeno, konzum brca in se brani vedno dražjega blaga z vsemi štirimi, ali ker ni zalog in sklepov cenejega blaga, ne pomaga nič, počasi le plača dražje. Otrobi in klajna moka primanjkuje, plačujejo se najvišje zahteve. — Svinjska mast ima živahen konzum, cena nekoliko nižja, vsled znatnejše ponudbe blaga. — Hmeljska tržišča so nespremenjena. — Živina. (Dunaj 7. t. m.) Pripeljalo se je jako veliko živine, južni kraji so slabše prišli na trg s svojo živino. Množina živine je pritiskala na cene. Plačevalo se je za 100 kg žive teže za ogrske pitane vole 65 do 90 K, druge 62—74, krave 60—70. Svinje 68—106, pitane 100—113 v kg. žive teže (brez vžitnine).

* **Ali je to delo za naše ljudstvo.** Na shodu Narodne stranke v Celju je začel urednik Narodnega lista Spindler hujskati proti družbi sv. Mohorja in to hujskanje se sedaj po vseh liberalnih listih vrlo nadaljuje. Neizrečno duševno korist je prinesla ta družba že našemu narodu, povišala je naš ugled pri drugih narodih, in za to pač ne more biti prijatelj ljudstvu, kdor mu hoče uničiti to koristno družbo!

* **Velenčeni g. Roblek.** Državni poslanec Roblek, ki igra v državnem zboru skrajno klaverno ulogo, čutil se je na shodu Narodne stranke v Celju duševno tako zvišnega nad vsemi zborovalci, da se je povzdignil v duhu tudi nad dr. Šusteršiča in dr. Korošca ter ju po poročilu „Naroda“ imenoval bornirane, t. j. zabite. Revček Andrejček! Pogrešali smo v Narodu pri tem poročilu samo dostavek: (bučen smeh). Kako daleč zna ta človek misliti, kaže dejstvo, da je vkljub tej psovki obžaloval, da ne sedijo dr. Šusteršič, Korošec in on v enem klubu skupaj. Seveda, tako psovaje je posebno pripravno, združiti naše poslance!

* **Prijaznost „Slovenskega Gospodarja.“** „Narodni List“ pričakuje poročilo „Slov. Gosp.“ o glavnem zboru Narodne stranke ter meni, da „bo gotovo prav prijazen.“ Zakaj pa ne? Mi smo prijazni in uljudni z vsakim človekom, tudi s političnim nasprotnikom. In to je bil vzrok, da o tem zborovanju, ki je bilo 3. novembra v Celju, nismo poročali. Kar je namreč bilo dobrega v socialnem in gospodarskem programu, predloženem na tem shodu, to je le posnetek in posnemanje krščansko-socialnega programa, ki so ga veliko popolnejše izdelali katoliški shodi in ki ga veliko doslednejše in poštenejše zastopa naša Kmečka zveza. Kaj slabega pa še ni treba posebno poročati, ker je sploh vse, kar počenja in kar stori Narodna stranka na štajerskem, slabo. Ker smo prijazni, zato nočemo izraziti lastne sodbe, temveč poročamo sodbo nekega tako zvanega naprednega kmeta, ki je bil na tem shodu. Pravil je, da je bilo na zborovanju prav malo kmetov, kar se mu je čudno zdelo, kar je do zdaj veroval zatrevanju Narodne stranke, da je prava kmečka stranka. Bilo pa je tam več učiteljev, za katere je bil čas prav ugodno izbran, ker so bili v petek, soboto, nedeljo prosti šole. O Ježovnikem govoru se je izrazil, da je govoril tako slabo in surovo, da se je on sam za njega sramoval. Ali se je Ježovnik tudi kaj sramoval, tega ni povedal; samo generalom Narodne stranke je znano, ali ta dični politik Šaleške doline sploh ve, kaj je politična dostojnost. Toliko bodi „Narodnemu Listu“ v prijazen odgovor.

* **Družba duhovnikov.** Odborova seja bo v ponedeljek dne 25. novembra ob štirih popoldne.

* **„Verni“ dr. Kukovec.** Na glavnem zboru „Narodne stranke“ v Celju dne 3. t. m. je govoril „verni“ dr. Kukovec tako-le: „Nismo nasprotniki niti duhovščine niti vere... Tudi najljutejši navali nas ne bodo napravili za nasprotnike cerkve in vere.“ A sedaj pogledimo, kaj piše „Narodni List“, ki je glasilo stranke, kateri načeljuje dr. Kukovec. V št. 13. z dne 28. marca t. l. piše, „da po misijonih padajo ljudje v versko blaznost“, v ravno isti številki nadalje, „da se po spovednicah vlija strup v nedolžna srca naših kmečkih deklet.“ V št. 29. t. l. piše, da je najzlobnejše izrabljanje verskega čuta ljudstva, če se vabi ljudi na romanje v Lurd in Rim. Ko so zborovali letos v Celju dijaki, ki so zahtevali odstranitev vere iz naših šol, jih je pozdravil „verni“ dr. Kukovec; in kdo podpira dijaški list „Svoboda“, kjer se dijaki še celo hvalijo s svojim brezverskostom? Zopet isti „verni“ dr. Kukovec, ki ima hitro na razpolago denar, kadar se gre za kak brezverski namen. In sedaj si upa ta „verni“ mož še reči, da ni nasprotnik niti duhovščine, niti vere. Kdo naj to verjame? Seveda le tisti, ki še dosedaj ni poznal ovinkarstva „vernih“ pristav „Narodne stranke“

Mariborski okraj.

m Slovensko društvo v Mariboru bode imelo občni zbor v nedeljo dne 24. novembra dopoldne ob 10. uri v Narodnem domu v Mariboru. Dnevni red:

1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo funkcionarjev. 3. Volitve. 4. Slučajnosti.

m **Odlikovanje.** Viteški križ Franc-Jozefovega reda je podelil cesar deželno sodnemu svetniku Jos. Kronvogel v St. Lenartu v Slov. gor.

m **Osebnodohodninska cenilna komisija.** Volitev za izločene ude te komisije bo: za I. razred dne 28. t. m., za II. razred dne 29. t. m., za III. razred dne 30. t. m. Legitimacije z volilnimi listki, ki pa morajo biti podpisane, se naj pošljejo vsaj do 27. t. m. zjutraj na uredništvo „Slov. Gospod.“

m **Tinjo.** Lep križ v zahvalo za prejeto zdravje je postavil naš vrli župan Janez Ferk. Slovesno blagoslovljenje križa vršilo se je v nedeljo 10. t. m. po večernicah. Vdeležilo se je te slavnosti mnogo občinstva, ki je bilo potem v gostoljubni županovi hiši prijazno pogosteno.

m **Umrlj.** Je v Gradcu pri usmiljenih bratih četrti dan po hudi operaciji 6. t. m. in bil v Mariboru materni zemlji izročen 8. t. m. gospod Alojzij Majcen, posestnik v Leitersbergu pri Mariboru in pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Rajnki je bil blag, trden značaj ter zato povsod ljubljen in spoštovan. Prah pokoj, duši mir!

m **Sv. Trojica v Slov. goricah.** Minuli teden se je vdrugič poročila mlada udova Julika Vogrin, hči našega veleposestnika Antona Vogrin v Spodnjem Porčiču. Vzela je domačega mladeniča Vincenca Dvoršaka, iz jako spoštovane Dvoršakove hiše istotam. Želimo, da bi mladi, jako nadarjeni gospodar bil tako naroden, delaven in značajan kakor njegov tast Vogrin, kateri je po vseh Slovenskih goricah znan kot iskren in neustrašljiv slovenski rodoljub in kot zaslonba narodnosti v trojiški fari. Bog živi mladi par prav mnogo let.

m **Kamnica.** Kaj pri nas posilinemci počenajo, je že preveč. Vršila se je volitev v cerkveni konkurenčni odbor. Nekateri njihovi agitatorji so na nepostaven način pred voliščem in na volišču skraj vsiljevali slovenskim volilem volilne lističe, napisane z njihovimi kandidati. Ali menijo naši posilinemci, da smo slovenski volilci tako nerazsodni in nespametni, da se jim bomo takoj ponižno vdali in njihove volilne lističe hvaležno sprejeli? Tako počenjanje je res predrzno in protipostavno. Ker se je torej volitev vršila na nepostaven način, bi se morala razveljaviti in nova razpisati, da se odpre pot do pravice. Sploh, kaj pa hočejo liberalni posilinemci in Nemei v cerkvenem konkurenčnem odboru, ko se vendar za cerkev kaj malo zmenijo in nekateri celo zunaj fare prebivajo, torej so jim naše razmere neznane.

m **Poljčane.** Molčali smo o nelepem postopanju našega nadučitelja g. Svetlina in ravnatelja celjske Zadrugne zveze g. Jošta glede prvotne poljčanske posojilnice. A ker sedaj „Narodni List“ lažljivo napada naša dušna pastirja, smo prisiljeni javno ožigosati njuno ravnanje. O g. Svetlinu je obče znano, da ni bil nikdar slovenski narodnjak. Tudi tukaj v Poljčanah se je takoj po svojem prihodu približal nemškutarjem. Toda ti so kmalu spoznali g. Svetlina ter so mu obrnili hrbet. Ker pa med dvema stoloma nihče rad ne leži, začel se je dobitiati Slovincem. Sladek obraz in še slajše besede lahko premotijo neizkušenega človeka, posebno še kmeta.

Ko je torej g. Svetlin na pritisk g. Jošta lanske jesen sklical ustanovni zbor za posojilnico v Poljčanah, je s sladkimi besedami srečno dosegel, da so ga povabljeni kmetje volili za načelnika; v ostali odbor so bili voljeni najboljši naši kmetje. Mimogrede omenimo, da na ta zbor g. Svetlin v svoji previdnosti ni povabil naših duhovnikov; nedvomno se je bal, da bi se mu sicer ne posrečilo postati načelnik. Že na tem zboru so zahtevali nekateri previdnejši kmetje, naj pristopi posojilnica k ljubljanski Zadrugi zvezi; toda g. Svetlin je pregovoril večino za celjsko Zadrugo zvezo. Grda laž je torej, da je hotel g. župnik spraviti posojilnico pod ljubljansko Zvezo; saj ni bil niti njen ud. Sicer je prišel g. Svetlin takoj drugi dan po ustanovnem zboru h g. župniku s prošnjo, naj pristopi kot zadrugnik, češ, župnikovo ime bo privabilo veliko drugih zadrugnikov. Toda g. župnik je odklonil, ker ni maral biti za kako vabo.

Ko je nato g. Svetlin hodil okoli najbolj zaigranih nemčurjev in Stajerčijancev ter jih vabil k pristopu, so kmečki udje načelstva odločno zahtevali, da se po pravilih edino le v seji načelstva smeje sprejemati zadrugniki. Nadalje so zahtevali v smislu pravil tajnika, da se dobro nauči poslovanja, pa tudi vsak posamezni ud se je zanimal za to poslovanje, kar vse ni bilo po volji g. Svetlinu, ki je hotel vse posle le sam voditi, da bi se tako storil nenadomestljivega ter si tudi za prihodnost zagotovil vodstvo posojilnice.

Tako je nastala po krivdi Svetlinovi nezaupnost med načelnikom in ostalimi udi načelstva; slednji so vedno bolj spoznavali, da g. Svetlin ni ustanovil posojilnice za slovenskega kmeta. Saj je predlagal v sejah načelnikstva, da se posodi denar manj zanesljivim slovenskim nasprotnikom, kar bi bilo lahko spravilo v nevarnost kmečki denar. Ker pa mi slovenski kmetje dobro vemo, da Nemei ali nemčur navadno še le takrat išče slovenski denar, ko nemškega več ne dobi, so se kmečki udje načelstva tudi v tem odločno uprli g. Svetlinu.

Po pravici so se začeli bati za svoje premoženje, s katerim jamčijo za vloženi denar; saj bi trpeli škodo le kmetje, ne pa g. Svetlin, ki je vlagal v posojilnico svoj denar edino le na ime svoje žene. Do popolnega spora v načelstvu pa je prišlo, ko je naenkrat g. Jošt kot ravnatelj celjske Zadrugne

zne zveze odpovedal kredit pod izgovorjenimi obrestmi ter zahteval tako visoke obresti, da bi nova posojilnica morala delovati le z izgubami, kar bi jo seveda bilo v kratkem uničilo. Zdaj so se kmečki udje načelstva obrnili na ljubljansko Zadrugo zvezo ter dobili zagotovilo, da dobijo potrebni denar pod ugodnimi pogoji, ako prigrasijo pristop. To so z voljo g. Svetlina tudi takoj storili. A g. Svetlin je urno poklical g. Jošta v Poljčane, ki si je na vse moči prizadeval, odvrniti kmete od ljubljanske Zadrugne zveze, češ, saj vam da tudi celjska Zveza pod prejšnjimi pogoji denar. Toda kmetje so ostali pri svojem sklepu.

Nato je g. Svetlin kratkoma odložil priljubljeno mu načelstvo ter zahteval za vsak uradni dan kar pet kron odškodnine, akoravno so se vsi udje načelstva zavezali, da bodo vsaj eno leto brezplačno opravljali posojilnične posle. Odstop g. Svetlina se je vzel drage volje na znanje; saj so se ga kmetje že do dobra naveličali. Ker pa niso kmečki udje načelstva takoj spopolnili, so udje nadzorstva, ki pripadajo tako imenovani Narodni stranki, od katerih dva niti nista imela pravice biti v vodstvu, odstavili kmečke ude načelstva, a g. Svetlin je v svoji resnicoljubnosti izjavil, da od načelstva ni nikdar odstopil. Uzaljeni kmetje so mu po pravici rekli v obraz, da je to neresnica, na kar si g. Svetlin niti ni upal odgovoriti. Po tem junaškem činu, s katerim je vrgel g. Svetlin najboljše naše kmete iz vodstva posojilnice, se je začel z vsemi silami pripravljati občni zbor, ki bi naj izvolil novo načelstvo; sprejemal je kot zadrugnike najhujše Stajerčijance in nemčurje, še celo kikle so mu dobro došle.

In tako se je zgodilo, da je občni zbor izvolil v novo načelstvo njega in najbolj zagrizene Stajerčijance, in celo znanega pekelskega Nemca, ki je pri pekelskih občinskih volitvah se pokazal strastnega nasprotnika slovenskega kmeta. Vrhli poljčanskih kmetov ni mogel nobenega več premotiti, da bi se podali pod njegovo komando, ampak ti so še na dan občnega zbora sklicali ustanovni zbor za novo kmečko posojilnico v Poljčanah, ki že zdaj uspešno deluje celi mesec.

Kmetje se z veseljem priglajajo kot zadrugniki v prepričanju, da je vodstvo te res slovenske in kmečke posojilnice v izbornih rokah. G. Svetlinu pa želimo v družbi Stajerčijancev, nemčurjev in pa Nemcev prav obilne zabave ter ga zagotovimo, da smo do dobra spoznali njegovo lice in pa njegove besede.

Vse, kar očita „Nar. List“ g. župniku, ozir. g. kaplanu, je grda laž, ki ima le ta namen, grditi našo res slovensko in res kmečko posojilnico in hvalliti takoimenovano Svetlinovo — a laž ima kratke noge in vrli poljčanski kmetje zdrave možgane. Na druga napade, ki so mogoči le v nenarodnem „Nar. Listu“, odgovorimo prihodnjič. G. Svetlinu pa poveljamo, da na nadaljne njegove napade ne bomo molčali; vestno bomo poročali o tomboli in krajošolskem gospodarstvu, o raznih makolskih in poljčanskih Mickah, o požarnih agenturah itd., saj imamo gradiva dovolj.

m **Cogetinci.** V naši občini se nam bliža volitev občinskega odbora. Dozdaj smo imeli za župana pravega posilinemsko-liberalnega moža g. Holca, kateri nam je na vse mogoče načine delal ovire in zapreke pri vseh volitvah, naj je že potem bilo v državni ali deželni zbor. Sedaj pa, predragi krščansko misleči možje, na noge! Dne 21. novembra udeležite se volitev v polnem številu, ter volite moža katoliško narodnega mišljenja, kateri bodo res v čast in korist občini!

m **Od Sv. Jurija v Slov. gor.** se nam poroča: Gospod urednik! Prosimo vas, bodite previdni z dopisi od Sv. Jurija v Slov. gor. Glejte, zadnjič ste imeli vsi sramoto, mi pa škodo. Zakaj pa pišete resnico o naših šolskih razmerah, zakaj ste pohvalili gospoda nadučitelja? Prej je on imel baje krasno vero, kakor trdi sam, je vse veroval, kar ste pisali, in je bil velik prijatelj „Slovenskega Gospodarja.“ Zdaj pa vam ne veruje nič več. Še celo več. Zadnje število je deloma raztrgal, in to javno v krčmi, deloma odnesel s seboj. Ko je poslal krčmar svojo hčerko k njemu, da bi mu vrnil odnešeni del lista, je odgovoril: Jaz sem „Gospodarja“ zažgal. To imate zdaj! Vas, gospod nadučitelj Peter Pavlin, pa vljudo vprašamo: Kdo vam je dal pravico, da smete poškodovati tuje blago? List ni vaš, ampak je last bralnega društva „Edinost“, in ga društvo pošeno plačuje, da ga svojim udom posojuje. Za društvo vi niste dali niti vinarja. Vi ste hoteli pobirati podpise, da bi dobili St. Jurij orožnike. Ali mislite zato, da bi gospodje orožniki zasledovali poživavce in raztrgavce „Slovenskega Gospodarja“? Vi ste celo pogumno še društvo klicali, naj vas toži radi tega vašega dejanja. Tega društvo ne bo storilo, ker bi vas spravilo v zelo nevaren položaj, v katerega vas pa noče tirati. Pač pa smo bili dolžni, ta vaš čin tem potom celi javnosti razglasiti. Čudne razmere na naši šoli trajajo od časa, odkar ste vi tukaj nadučitelj. Zato se ni čuditi, da ljudstvo tega ne more več prenašati.

m **„Lumpacij Vagabund.“** Dne 17. t. m. se priredi v Narodnem domu v Mariboru veseliga „Lumpacij Vagabund.“ Začetek ob 8. uri zvečer.

m **Št. Ilj v Slovenskih goricah.** Na zadnjem občnem zboru „Narodne stranke“ je med drugim povedal njen generaldr. Kukovec, da se namerava v kratkem snovati pod-

odbor „Narodne stranke“ za naš jareninski okraj. Nikjer ni sloga tako potrebna kakor tukaj pri nas. Vsakega, ki bo začel delati zgajo, bomo smatrali za narodnega izdajalca in ga neusmiljeno ožigosali. Gospodje, v tem okraju ne boste s svojo stranko prav nič dosegli. Ali vas še zdaj ni pamet srečala? Ali vam triumfi vašega Slekoveca v Jarenini ne dajo spati. Mislimo na njegove triumfe pri zadnjih državnoborskih volitvah. Mogoče da grejo pri volitvah z vami voliti vaši hlapeci in viničarji — prisiljeni, drug pa noben. Ljudstvo vas že itak pozna in se vam smeje. Na ustanovni shod vašega podobora pa pridemo vsi zaupniki „Kmečke zveze“ za celi okraj. Bomo vam že osvetlili vaše delovanje proti kmetom in duhovnikom. Na gotovo svidenje!

m **Kmečka zveza** ima v nedeljo dne 17. t. m. ob 1 uri popoldne shod v Brezulah pri gosp. Žagovcu. O državnem zboru bo poročal g. državni poslanec Pišek, o Kmečki zvezi posestnik g. Fr. Mlakar. Kmetje iz Gorice Podove in Rač pridite na shod! Domačini pa morajo priti vsi!

m **Fram.** Pobegnil je v ponedeljek eden izmed jetnikov, ki rigolijo v Šerbaumovem vinogradu.

m **Trgovski zabavni večer v Mariboru.** Dne 28. listopada priredi „Slovenski trgovski klub“ zabavni večer, na katerem nastopi prvi slovenski salonski orkester in trgovski kvartet. Po vsopreda prosta zabava.

Ptujski okraj.

p **Poroka.** V Ormožu se je poročil dne 10. t. m. g. dr. Milan Geršak, sodni pristav v Ljubljani, z učiteljico gđ. Melito Presker, hčerko deželno sodnega svetnika dr. Ivana Presker v Ormožu. Poročil ju je nevestin stric č. gosp. župnik Karol Presker.

p **Ptuj.** V kleti Cellottija se je razpočil dne 11. t. m. sod karbolineja ter vnel klet. Pri tem se je en delavec hudo opek. Požarna bramba je zadela klet, da se je ogenj zadušil.

p **Veselo gostijo** sta obhajala v Cirkovcah Frančišek in Ana Svenšek, rojena Celofiga. Bilo srečno!

p **V Cirkovcah** je umrl dne 9. t. m. g. Jurij Frangež, oče č. šolske sestre Evfrozine, in sorodnik obeh č. gg. župnikov Pernat. Stiridesetletnemu zvestemu naročniku našega „Slovenskega Gospodarja“ želimo, naj počiva v miru!

p **Zabovci pri Ptuj.** Dne 6. t. m. so potegnili pri mlinih iz Drave ostanke gnjilega in razjedene mrliča, tako da se ni dalo dognati jeli moški ali ženska. Sodnijsko ni bil mrlič ogledan in je bil 7. t. m. pokopan. Čez 2 dni so ravno na istem mestu potegnili iz vode črevelj (škorenj) in po tem se da soditi, da je bil mrlič najbrže Janez Cvetko, ki je dne 13. aprila t. l. v blaznosti — vsled vročinske bolezni — skočil v vodo in utonil. Zna biti bo sedaj komisija kaj gotovega dognala. — Fanteka, ki je 5. t. m. v vodo padel, še niso našli.

p **St. Janž na Dr. polju.** Tukaj so dne 8. t. m. potegnili iz Drave truplo 8 letne deklice Antonije Šparovic, ki je 22. m. m. utonila v Mariboru.

p **Kmetijsko bralno društvo v Dornovi** ima v nedeljo t. j. 17. nov. svoj občni zbor v šolskih prostorih po večernicah.

p **Pri Sv. Lovrencu v Sl. gor.** se vrši shod čebelarjev dne 17. t. m. po rani maži. Vabijo se vsi za čebelorejo vneti. Govoril bo tudi g. Jurancič.

Ljutomerski okraj.

l **Sv. Križ pri Ljutomeru.** Odgovor dopisniku „Narodnega Lista.“ Omenjeni list je v svoji 48. številki priobčil dopis človeka, ki radi osebne mrznje in zavisti ter drugih okolnosti napada njemu ne ljube osebe. Posebno srdito napada g. župnika Veixla. Prvič, da s svojo sestro in materjo le nemški govori; drugič, da daje Julijani Zamuda delež od siromašnih denarjev, katere sta sporečila g. Menner in g. Vaupotič za župnijske reveže. In resnica? Ni res, da g. Josip Veisel s svojo sestro in materjo le nemški govori; nadalje ni res, da daje Julijani Zamuda delež od siromašnih denarjev. Vsak pameten človek izprevidi, da brez dovoljenja občinskih predstojnikov g. župnik ne more nikomur dajati deležev. Imenovana oseba je dobila le denar, katerega ji je sporečila pokojna župnikova sestra na smrtni postelji. A siromašnega denarja Julijana Zamuda nikdar ni dobila, pa se tudi ni potegovala zanj. Ali more tedaj kateri izmed občinskih predstojnikov to dokazati, kar trdi dopisnik „Narodnega Lista.“

l **Šalinci.** Tu je minoli ponedeljek dopolnil osemdeseto leto življenja gosp. Martin Karba, oče gospe dr. Lebarjeve pri Sv. Križu. Starček je duševno še čil in telesno razmeroma krepek. Dne 18. oktobra mu je umrla dve leti mlajša sestra, udova Brumen na Krapji. Čez nekoliko dni potem pa se je od nas ločila njena snega; tej je bila brana padla na nogo in železo ji je nastropilo kri, vsled tega smrt.

l **Ljutomer.** Gospod dr. Fr. Rosina, odvetnik itd. v Mariboru daroval je „Podpornemu društvu Franc-Jozefove šole v Ljutomeru“ 20 kron, kakor mu izruka odbor najiskrenejšo zahvalo.

Slovenjgraški okraj.

s **Belevede.** V romarski cerkvi Sv. Križa pri Belihvodah se bo vršil dne 25. novembra, t. j. na Katarinino, sklepni romarski shod v jubilejnim letu. V ta namen bo že v nedeljo poprej v imenovani cerkvi ob 9. sveto opravilo s slovesnim govorom. Na dan sv. Katarine pa bosta dva sv. opravila in sicer prvo ob 7., drugo pa ob 9. Dne 23., t. j. v soboto, bodo slovesne večernice ob večni luči.

Kmetijsko bralno društvo v Staremtrgu priredi prihodnjo nedeljo, dne 17. novembra 1907 ob polnoči, popoldne v prostorih domače gostilne pri g. Pericu svoj igro: „Čevčari!“ Barvna vstopnina se uporabi v prid precej ubogi blaginji b. sl. društva! K obitni udeležbi vabi odbor.

Konjiški okraj.

K V Spitaliču pri Konjicah je umrla dne 10. t. m. g. Angela Sivka, učiteljeva vdova. Blag ji spomin! — Blaga rajnica je bila po celem okraju znana in velespoštovana gospa. Od njenih 5 otrok živita še samo dva, namreč Anton kot nadučitelj pri Sv. Juriju ob juž. žel., in Karl kot uradnik v Srbi. Najprej je umrla edina hči Gelčka, potem Pepi, poštni kontrolor v Mariboru; lani pa najmlajši sin Franček (P. Leo) kot benediktinec v Admontu.

Celjski okraj.

C Odrto pismo g. Fr. Zupančiču, nadučitelju v St. Rupertu nad Laškem. Ker ste me že pogosto, zlasti zadnji čas, v vseh slovenskih liberalnih časnikih proslavili, na kar vam dosedaj še nisem niti črkice odgovoril, mi bodejte že dovolili, da se vam danes za vse vaše ljubeznivosti skupno zahvalim in tudi jaz vam pomagam do boljše luči, kot ste dosedaj v njej — sovraženi od vseh župljanov razun vam tako srčno udanega šolskega načelnika Mart. Tratnika. Najraje bi to osebno storil, pa sva žalibog nekoliko predaleč narazen. Po vašem računu kakih 100 m. Dovolite mi torej to pismo, da bodo tudi drugi ljudje zvedeli kaj o šentrupertskem trpinu-junaku.

Na vse vaše neštete napade vam nisem niti enkrat odgovoril — smatral sem to pod svojo častjo — ker so se le moje osebe tičale. Ko pa ste sprevideali, vi tožljivci, (kaj ne, v teh par letih, kar ste tu, ste imeli koliko tožb že, 20 ali 30?, in jih menda tudi ravno toliko zgubili, kaj ne, kar po 4 tožbe naenkrat), ker ste sprevideali, da je kaplan neobčuten za vse vaše napade, pa bi se tudi ž njim radi tožili, zato ste se vtaknili v katehiziranje, češ, vsaj skupni interes šentrupertskega kaplana bo menda vendar zagovarjal. Preložili ste mi svojevoljno ure katehiziranja in hoteli takorekoč meni kot katehetu milosti deliti, ali bolje rečeno, najraje bi krščanski nauk svojevoljno popolnoma izbacili iz šole. Ker se vam nisem podal, zato ste vi, krivec, vložili pritožbo zoper mene na okrajni šolski svet v Laškem in tudi pri preč. kn.-škof. ordinarijatu v Mariboru, češ, kaplan se ne pokori meni, šentrupertskemu šolskemu vodju.

In kako dosledno vi podpirate s tehtnimi razlogi svoje pritožbe, češ, da ste mi v 2. razredu zato prvo uro mesto druge odločili, ker je ta predmet najtežji. Dosedaj pa ni bil najtežji, ko se je v vašem razredu podučevalo vedno še le tretjo uro, od 11.—12? Prav. Ali pa za prvi razred, v katerega naj prihajam še le tretjo uro, ne velja pedagogična načela, ko se otroci s črkami, kaj se le z vsebino, kar bojujejo? Glejte in obendujte svojo doslednost!

Trdite tudi, da bi se rad katehiziranja iznebil, pa tega ne poveste, zakaj in kako, ker sami ne veste in jaz tudi ne. Kot katehet sem, hvala Bogu, še povsod povoljne uspehe dosegel, kakor so se o tem moji vsakratni predstojniki in tudi sam mil. g. knezoškof izrazili, pa menda vendar ne s svojo lenobno? Ali pa ste, g. nadučitelj, ko se tako svetega delate, se pohvalili tudi pri preč. kn.-šk. ordinarijatu, kaj ste govorili pred svojimi učenci o krščanskem pozdravu: Hvaljen bodi Jezus Kristus!, ko ste ga takorekoč prepovedali, vsaj do gotove meje, za sebe in za čas, ko bodo otroci iz šole izstopili?!

Pravite, da nisem niti enega učenca pripravil na prvo sv. obhajilo. Tukaj v St. Rupertu ne, pač pa na svoji prejšnji štaciji že na belo nedeljo. Tu pa radi tega ne, ker se mi je reklo, da je tukaj prvo sv. obhajilo običajno vsako drugo leto. In zato pravite, da vera peša! No, pri vernem šentrupertskem ljudstvu še ne, pač pa je škripnila že pri vas. Koliko vedo ljudje pripovedovati o vaši prejšnji pobožnosti, ko ste redno v cerkev prihajali in roke tako lepo sklenjene držali, kot moji učenci, dasi vas nisem jaz tega učil.

Ljudje so o vas prej tole hivalo peli: Naše otroke uči v šoli, nas pa v cerkvi. Zdaj pa vas ni več pri pridigi. To bi se še dalo razlagati, ker vam je gotovo najin glas z g. župnikom zopern. Bolj čudno pa je, da vas ni nikdar več tudi k sv. maši. V cerkev ste prišli zadnji čas menda le še dvakrat, ko ste imeli obisk. Menda molit? Kaj še, malo na glas poklepetal, da sem vas v kaplanijo slišal. G. nadučitelj, kje vera peša?

Najbolj pa vas peče to, da so meni St. Rupertani občinsko tajništvo poverili. Koliko srčnih vzdihov se vam je že v časnikih izlilo čez pero na potrpežljivi papir. Trdite, da sem komaj čakal, da bi vam to „mastno kost“ odgrizel. In vendar vedo vsi župljani in vi tudi, da so meni občinski možje zoper mojo voljo to naložili, in da bi še to uro najraje oddal to službo, ko bi le vedel komu. Že parkrat sem prosil g. župana, naj si poišče drugega tajnika, pa vedno se izgovarja, da ni razun g. žup-

nika in vas — kar tudi vi trdite — nihče sposoben, pa vam je ne da nikdar več.

Ce se torej jaz za dobro šentrupertskega ljudstva žrtvujem, in dostikrat po noči do polnoči delam, imam vaše blatenje po časnikih za plačilo. Pravite, da je občinsko tajništvo „mastna kost.“ Jaz vem le to, da je kost, ker še nisem beliča za to prejel, imel pa že dosti opravka. Mastna pa taka kost res lahko postane, če si človek na stroške občine vsako stvarico zaračuna, na primer za vrvice, pečatni vosek in luč 3 v na dan.

Trdite nadalje, da jaz prižnico za občinske posle uporablam. Res sem to storil, pa samo enkrat. Ta nesrečni g. E. Schwab, zdravnik v Laškem, ki je že vsako leto toliko župnijskih uradov na led peljal, je nekoč razun občine tudi župnijski urad naprosil — kakor to stori vsako leto tudi drugi gg. zdravniki —, naj oznani na prižnici, kedaj bode prišel otrokom kože staviti. To sem jaz siromak v svojo pogubo našel zapisano v oznanilni knjigi, in oznanil. Za vsako drugo stvar pa, ki sem jo za občinski urad na svojo roko oznanil s prižnice, pa prosim dokaza pod pričami, sicer vam, g. nadučitelj, moram reči, da ste in ostanete lažnik, dokler tega ne dokažete.

Tudi trdite v svojih pritožbah enkrat, da ste se sami odpovedali tajništvu, drugič pa, da sva vam ga midva z g. župnikom odvzela. Ne eno, ne drugo ni res. Odvzeli so vam ga občinski možje dne 2. junija t. l. Pa ne zato, ker ste samo par hlapcev iz volilnega imenika izpustili, ampak 76 posestnikov in do 30 doletnih mladeničev in hlapcev. G. nadučitelj, ki poznate toliko doslednosti, kako se že pravi takemu človeku, ki vedoma neresnico govori?

Potem pa vi meni laž očitete, ko sem pravil, da sva rojaka — žalibog — ker sem rekel, da sva blizu doma, kar še sedaj trdim in je tudi res — samo eno uro narazen. Zamenjali so le ljudje, ker so mislili, da nemška beseda „Krain“ (Kranjsko) pomeni gorenjsko mesto „Kranj.“ Od vas bi se pa že smelo malo več znanja v zemljepisju pričakovati.

Pravite nadalje, da se razumem na občinsko tajništvo, kot zajec na boben. Hvala Bogu, še vse uloge sem dobro rešil. Za vaše tajniške grehe pa se še sedaj pokorim, ker prihajajo nazaj vaši spisi kot nepopolni, ali brez podpisa, ali pa ste jih kam zamešali, da jih komaj najdem. Da res nisem kot „pečen tajnik“ z neba padel, ne trdim, in da večkrat glede oseb, zlasti, ki jih v tako kratkem času še ne morem vseh poznati, pomoči iščem pri nekdanjem 20letnem tajniku, g. nadučitelju Uraniču v pokoju, tudi priznavam. Sicer pa ta gospod tudi sam pravi, kolikokrat ste vi na njegova vrata potrkali in prosili za tajniške darove. Sva torej pač oba zajca, le da meni še niso dolga ušesa zrasla. Morebiti se to zgodi po zimi vsled hudega mraza.

Pa pustiva vse nadaljno, da ne bo predolgo. Saj vas bodo ljudje že iz teh vrstic spoznali zares kot trpina od strani duhovnikov. Vem, da ne bova šla pred sodnijo zaradi tega dopisa, čeravno boste vsaj desetkrat prebrali in podčrtali, kar je po vaših doslednih mislih tožljivo. Vi, g. nadučitelj, pa tudi veste, kako so vas pri sodniji v Laškem veselili zaradi vaših vednih in neprestanih tožb. Zato vam pa dajemo na znanje po sodnijskemu slugu, da dajte že enkrat mir, ker imajo tamkaj tudi drugih opravil zadosti, in se ne utegnejo samo z vami in vašimi tožbami pečati.

Pri sodniji in že pred več ljudmi ste rekli, da bi vi bili že mirni, ko bi bili tudi drugi. Dragi gospod, jaz sem vam dal do danes mir, in vi meni? Kje je zopet vaša doslednost?

Jaz sem tu podpisan, in vi!? Samo v par dopisih. Drugi so brez podpisa, pa vseeno vaši. V „Slovenskem Narodu“ pa ste se celo skrili za krilo vaše žene, če je neka Vita Zupančič res vaša žena, ne sestra. Kolikor je znano, je ona krščena na ime Urša ne Vita.

Toliko za danes, kmalu pa še kaj več, saj vi v svoji doslednosti itak že prej niste miru dali, kaj se le na ta dopis!? Pa pravite, gospod: Kdor prebiva pod stekleno streho, naj ne meče kamenja na soseda! Kaj pravite vi na to, če bi kak učitelj komur rekel: Če si bova zanaprej dobra, pa lahko sin vsak teden 4 dni iz šole izostane, ali: če mi peč hitro popraviš, pa lahko otroka doma brez kazni obdržiš, ali: če boš Roša volil, pa ne boš kaznovan, če ne boš otroka v šolo pošiljal. Kaj bi neki rekli predstojniki na postopanje takega učitelja?!

In če bi mu šla trda za kruh in službo, bi se pa zopet na krščansko ljubezen pri duhovniku izgovarjal, kaj ne? No, Bog je tudi nad 100 let na spreobrnjenje hudobnega ljudstva čakal, nazadnje pa je le prišel vesoljni potop.

Ne bilo bi menda kake posebne škode, če bi taka voda tudi do vas dosegla in tudi vas vzela s seboj s hriba, na katerem je vedno drugači lep mir in lepa razumnost med ljudmi.

Na svidenje!

Anton Penič,

kaplan v St. Rupertu nad Laškem, pošta St. Jurij ob juž. žel., Spodnje-Stajersko.

C Trbovlje. Po večjih posvetovanjih se je posrečilo sestaviti imenik kandidatov za bodoče občinske volitve, ki bodo sredi prihodnjega meseca. Določeni so za odbor 10 Nemcev, 15 Slovencev, 1 so-

cialdemokrat (!). Namestniki so vsi (12) Slovenci. Roš še ostane v odboru, a župan ne bo več. Volilcev je nad 700.

C V Braslovčah je umrl abiturient g. Radoslav Žibret. Bog potolaži njegovega očeta starčeka in sestrice. Rajnemu večni mir in pokoj!

C Sv. Peter na Medvedovem selu. Pri nas se je zadnjo nedeljo vpeljala dekliška Marijina družba, ki kateri je pristopilo že lepo število deklet. — Naše izobraževalno društvo je v nedeljo pričelo s knjižnico. Kar prvokrat si je 45 udov izposodilo knjig. Prihodnjo nedeljo priredi društvo po večernicah v župnišču svoj prvi poudetni shod z jako zanimivim govorom. Pridite, udje, polnoštevilo! Društvena soba je v župnišču.

C Dobrna. Kam zavede človeka nevednost, ob enem pa petolizanje Nemcem, pokazalo se je na Dobrni zadnji četrtek. Občina je sklicala volilce, da se izjavijo, ali se naj prosti občinskemu nasvetu, da se proda nekaj občinske zemlje, višje privolitve ali ne. Posojilnica namreč hoče pomagati kmetijski podružnici, da pride ta do krvavo potrebnega skladišča. In kaj se je zgodilo? Prišli so volilci in glasovali. In izid? Za je 330 volilcev, proti 25! Z velikim trudom je nemškutarija naložila 25 glasov. Po vseh sejnih, ki so se vršili v zadnjem času, so hujskali slepi podrepani znani hajlovci, da bi dobili kakega nevedneža; k nekemu volilcu so prišli 4 nemškutariji, a vse ni pomagalo nič. Kakor smo vedeli poprej, je slovensko ljudstvo na Dobrni pokazalo, da razume položaj. Smilijo se nam tisti, ki so v nevednosti šli v boj za lačno nemškutarijo. Da sta zašla v družbo Hazenpihllovo, Kirbušovo in Wreggovo tudi Voglar in Čulk, je nekaj novega. Ljudje, katerim zaupa Dobrna poučevanje svojih otrok, bi smeli biti bolj previdni. Učitelji proti kmetijski podružnici!! Če pa Voglar grozi, da bo morala biti nova šola, če pride do prodaje dotične zemlje, mi povemo, da je taka grožnja otročja. Če bo za to postavna potreba, se bo nova šola stavila, če ne, pa ne. Voglar bo pa zadnji, katerega bomo za to vprašali. Kamen, ki ga je v tej zadevi samovoljno potopil po bregu navzdol, se vali z grozno hitrostjo. — Strašno hud je bil bojda v četrtek neoženjen mož Avgust Hazenpihl. Bodemo že pozvedeli, zakaj. Da je Avgust zelo občutljiv v zadnjem času, mu radi verjamemo. Odkar je slovenska trgovina na Dobrni, je njegova štacuna prazna. — Sicer pa nam cel svet lahko verjame, da še Dobrna stoji, četudi je morebiti kak neumen nemškutarček mislil, da bo razpadla v prah, če se 25 ljudi postavi po robu 330 volilcem — poštenjakom. Več prihodnjič! Da imenovani ljudje hočejo zabraniti, da bi kmetijska podružnica ne dobila potrebnih prostorov, ne pozabimo nikdar!

C Sv. Jurij ob Taboru. V živo so zadela poročila „Slovenskega Gospodarja“ o delovanju tukajšnjih liberalcev. Začeli so napadati naša gg. župnika in kaplana v „Narodnem Listu“, da ona dva dopisujeta „Slov. Gosp.“ iz St. Jurija. Pravijo, da sta ravnala protipostavno in da hujskata ljudstvo. Ako duhovnik vestno opravlja svoje dolžnosti in da svari in opominja, to ima „Narodni List“ in njega dopisun za hujskanje. Mogoče je bil obrekljivi dopisun v kaki stvari prizadet (!) in če stopiš mačku na rep, zamijavka, pravi pregovor. Vprašamo vas, kdo je ravnal protipostavno. Kdo je hodil na dr. Povalejeve shode razgrajati, mesto da bi zadostil svoji krščanski dolžnosti in šel k maši? Kdo drugi kot dopisunovi zavezniki! Na kateri strani se je toliko popivalo ob času volitev in celo zastoj, kot na vaši strani! Dalje imenuje g. župnika zamorca. Liberalni dopisnik naj se le prime za nos in naj pogleda svojo kosmato vest, in svoje vzorno življenje, potem bode kmalu videl, kdo je večji zamorec. Mi smo pa svojima vrlima dušnima pastirjema iz srca hvaležni in jima izrekamo popolno zaupanje. Ti, dopisun, pa, ako hodiš le iz tega namena v cerkev, da pridigarju strežeš nabesede in jih v svojem liberalnem glasilu tako farizejsko zavijaš, je boljše, da ostaneš doma. Nikar ne mislite, da smo mi kmetje tako nezmožni, da bi ne znali poslati kak dopis svojemu listu. Kaj takega si more misliti le od alkohola premagan dopisnik. Kaj mislite, da smo taki buteci, kot so na vaši strani? Sicer pa, če ne bode te mirovali, bodemo začeli bolj energično postopati!

C Umrl je v St. Petru v Sav. dol. Janez Dornik, nekdanji voznik, v 73. letu svoje starosti. N. v. m. p.!

C Dol. Dne 11. novembra je tukaj umrl župan g. Franc Peklar. N. v. m. p.!

C Šmartin v Rožnem dolu. Zakaj vera peša? Morebiti ve kaj o tem organist — naprednjak — nadučitelj Kvac, goreč pristaš Narodne stranke. Iz same napredne narodnosti že nekaj nedelj ne orglja našemu g. kaplanu, ker ta ne odobrava Kvačeve politike. Kvac naj ne misli, da je on v Šmartinu vsegamogočen, in naj ne čaka, da bi še imel naš župan enkrat pot k njemu. Če je za to plačan, naj stori svojo dolžnost, drugače bomo pa drugi zaorgljali za Kvačo novo pesem. Šmarčani nismo navaženi biti ob nedeljah in praznikih brez orgljanja in Kvac ni edin organist na svetu. Kvačo plačujemo za orgljanje, ne pa za politiko. Torej, Kvac, pobiljšaj se!

Več faranov.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Nesramna laž. Kakšne dopisnike ima „Narodni List“, pokazala je posebno predzadnja številka. Nek dopisnik mi namreč očita, seveda po ovinkih, kakor da bi jaz neki cerkvi na Botrčnici sporočil denar zapravil in pozivlja zaradi tega kmetu, naj nikar ničesar več ne sporočajo v cerkvene namene. Krono svoji hudobiji in lažljivosti je pa postavil v tem dopisu s tem, da je podpisal nekega poštenega kmeta, kateri ni nikoli z menoj govoril o tej reči, še manj se pa kregal, ki tudi s prisego potrди, da ni nikoli tega dopisa pisal in tudi ne podpisal, torej od začetka do konca vse zlagano. Za danes samo toliko v pojasnilo! Kmalu bo pa sodnija o tej stvari govorila več in izrekla svojo sodbo. Čestitam „Nar. Listu“, da ima tako čedne in resnicoljubne dopisnike.

Val. Mikuš, župnik.

c „Katoliško delavsko društvo v Trbovljah“ ima v nedeljo dne 17. t. m. ob treh popoldan v gostilni g. Lusta (Spano) v Trbovljah svoj občni zbor. Na zborovanju bo poročal o delovanju parlamenta naš državni poslanec g. dr. Iv. Benkovič. Zborovanja se smejo udeležiti samo člani in od članov povabljeni gostje.

Narodno gospodarstvo.

g St. Jurij ob juž. žel. Hranilnica in posojilnica pri St. Juriju ob juž. žel. z veseljem naznanja, da je imela v mesecu oktobru prometa K 106.695 in 13 vin. Od 1. januarja 1907 pa do 31. oktobra 1907 je imela prometa 466.235 K 81 v. V tem času je prejela hranilnih vlog 145.981 K 32 v. Izplačala pa je hranilnih vlog 87.401 K 78 v. Posojil se je dalo 66.148 K 30 v. Vrnilo se je posojil 40.975 K 75 v. Posojilnica in hranilnica se nahaja v svoji hiši pri farni cerkvi in uraduje vsak četrtek od 8. do 12. dopoldne in tudi vsako nedeljo dopoldne; za prošnje za posojila, nasvete itd. je društveni tajnik vsak čas na razpolago. Hranilne vloge obrestuje po 4% in jih sprejema od vsakogar. Rentni davek plača hranilnica sama. Posojila daje na poroštvo in vknjižbo po 5% vsem tistim, ki stanujejo v župnijah St. Jurij, Dramlje, Ponikva, Sv. Vid, Slivnica in Kalobje.

g Na influenco je zbolelo več konjev pri 9. topničarskem polku v Gradcu. Nekaj konjev je že poginilo.

g 10 klg. težko repo so letos pridelali pri graščini Šabac pri Vrbovcu. Pri tem pa so imeli letos še hudo sušo.

Najnovejše novice.

Cesar je potrdil postavbo zaradi uravnave Pesnice in Hudinje.

Gornja Radgona. Cesar je potrdil izvolitev g. Antona Trstenjak načelnikom, in g. Jakoba Zemljč podnačelnikom okrajnega zastopa gornjeradgonskega.

Minister goljuf. V Rimu se sedaj vrši obravnava proti nekdanjemu italijanskemu ministru Nasiju. Obdolžen je poverjenja, ker je kot minister poveril denar.

Umrli je dne 12. t. m. v Stranica nadučit. hči gđe. Fr. Arzenšek.

V Slatini je umrl trgovec Löschnig.

Listnica uredništva.

Loka pri Zidanem mostu: Brez podpisa se ne sprejme! — Šmarčno: Notica je raztaljiva.

Listnica upravitelja.

Kol. pomočnik, Bizeljako: Inzerat stane za enkrat 50 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 9. novembra 1907.

Trst	72	90	6	32	88
Line	56	1	48	76	31

Tržne cene

v Mariboru od 9. novembra 1907.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		23	—	—	—
ječmen		22	—	—	—
ovce		19	—	—	—
koruza		18	—	—	—
proso		16	50	—	—
ajda		17	—	—	—
seno		19	—	—	—
slama		7	50	—	—
		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	6	—	—
sir		—	86	—	—
surovo maslo		2	50	—	—
maslo		1	76	—	—
špeh, svež		1	40	—	—
zelje, kislo		—	80	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
ametana, sladka		—	72	—	—
ametana, kisla		—	84	—	—
zelje	100 glav	4	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

Slika 1 pol nar. velikosti.

Zahtevajte

zastonj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

St. 385. Srebrna damska remontoar ura gld. 3-50

St. 322. Srebrna remontoar ura za gospode 3-50

St. 387. Srebrna anker ura, 15 kamnov, gld. 5, dvojni pokrov gld. 6-50

St. 341. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamnov, zelo močna gld. 7-9-50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni sveti nasaj.

Anton Kiffmann,

največja zaloga ur srebrnine in slataga blaga. Eksport v vse dežele.

Maribor M. S. Štajersko.

Brzjavka iz Tirolskega!!

Slavni v. d. duhovščini v ljubezni naznanjam, da pridem na mojem potovanju začetka decembra na slovensko Štajersko, in brezplačno obiščem vsak kraj, kjer bi mojega sveta o cerkveni umetnosti potrebovali, ali kakšno cerkveno delo naročili. Dopisnica zadostuje do 15. t. m., naslov St. Ulrich Gröden Tirol, potem: Poste restante Ljubljana, Zagreb, Celje, Maribor. Tudi prosim, za sv. Božič, Jezusčke in božične jašice od 50 K naprej pravočasno naročiti, ker imam letos posebno veliko naročil.

Z največjim spoštovanjem vdani

Konrad Skaza,

delavnica za cerkveno umetnost St. Ulrich Gröden Tirol.

767 (2-1)

Podpisani občinski odbor naznanja pretužno vest, da je njegov dolgoletni član gospod

Franc Peklar,

gostilničar in večkratni župan na Dolu

umrl previden s svetimi zakramenti za umirajoče dne 11. novembra t. l. ob osmih zvečer v 65. letu svoje starosti.

774 1-1

Občinski odbor Dol.

Hiša v lepem trgu štajerskem na prodaj! Obsega: 4 večji, 4 manjše, zračne in prijazne sobe, kuhinjo z dvema štedilnikoma, veža z vodozvodom, dve kleti, drvarnica z potrebnimi hlevi, prostiran vrt in njiva. Sotilo bi najbolje upokojenim č. g. duhovnikom, ker je v bližini dveh cerkev in raznim pensionistom ali za letavišče, zadosti gozdov naokoli. Naslov: Fran. Lipner, Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Ljutomerčana,

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletar. društvo v Ormožu.

Pristnega Ljutomerčana

lastnega pridelka letnika 1906 in 1907 prodaje od 60 litrov naprej liter po 52 do 64 vinarjev

Ivan Kočev var v Središču.

Pošta in železn. postaja Središče. 756 10-2

S. Fras,

akademični slikar in učitelj risarstva 758

sedaj Gradec Muchargasse 33.

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih slikarij, v različni, proti vremenu stanovitni tehniki, kakor: Al fresko, tempera, Kasein itd. Prevzamem tudi slikarje na platno z oljnatimi barvami, kakor altarne slike, križeve pote in tudi slikanje portretov, popravljanje vsakovrstnih slik. Zagotavljam natančno in umetniško izdelovanje.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo posluje od 1. septembra 1907 v svoji uradnici

na Glavnem trgu hiš. št. 5, I. nadstr.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo s 4 1/2% obrestmi. Obresti se pripišejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama in ga ne zaračunaj vložnikom, tako da ti dobijo od vsakih vloženih 100 K glavnice polnih 4 K 50 v obresti.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se na obrestih kaj zgubilo.

Posojila se dajejo le članom, ki pristopijo k zadrugi z deležem po 2 K, kateri je njihova last, in sicer na vknjižbo pri posestvih proti 50%, in 5 1/2% in na osebni kredit proti 60% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last in jih prenese na svoje ime (konvertira) proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 K.

V pisarni se sprejemajo vse tozadovne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne. Pojasnila glede posojil in drugih denarnih operacij pa se dajejo vsak dan razen nedelje med navadnimi uradnimi urami, t. j. od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. Za pismena pojasnila naj se priloži v znamkah 20 v za navadno, ozir. 45 v za priporočeno pismo. Poštne hranilnice čekovno št. 92.595; položilce za poštne hranilnice so na razpolago.

Načelnik: Anton Cestnik, profesor v Celju, načelnik; Ivan Pon, profesor v Celju, prvi načelnikov namestnik; Franc Samec, posetnik in gostilničar na Ložnici pri Celju, drugi načelnikov namestnik, Jožef Kač, veleposetnik v Bukovčah št. 34; Ivan Karba, posest. v Gaberju pri Celju, Franc Kmecl, hišni posetnik v Celju, Peter Kostli, trgovec v Celju, Karol Koželj, posestnik v Bukovčah št. 2, Franc Lipovšek, veleposetnik v Medlogu št. 2, Jožef Rebov, posestnik v Četu št. 9, pri Teharjah odborniki.

Nadzorstvo: Mil. gosp. Franc Ogradi, opat v Celju, gg. dr. Ivan Benkovič odvetnik v Brežicah, dr. Lavoslav Gregorec, kanonik pri Novicerkvi, dr. Ludovik Filipič, odvetnik v Celju, Matevž Glinšek, veleposetnik in župan na Gornji Hudinji, Frano Niderfer, v Vrhu pri Zalcu, Franc Zdelšek, župnik pri Sv. Juriju ob Taboru.